

Co nového – co nás zajímá

Zpravodaj AZPP ČR č. 2 / 2021

Srpen 2021

Úvodník k zamyšlení

Co nám Covid přinesl a odnesl... a co bude dál

Každá krize je také zkouškou odolnosti, ať už podniku a managementu, nebo systému.

Po téměř půldruhém roce lock-downů, výpadků práce i lidí, na tom většinou nejsme úplně špatně, i když případy ukončení činnosti se nevyhnuly ani členům AZPP ČR. Klesly tržby, mizely zakázky, často ze dne na den, měnily se požadavky a reagovali jsme často ze dne na den. Utratili jsme rezervy, pokud nějaké byly. Stálo to hodně nervů, energie a úsilí navíc podle hesla „co tě nezabije, to tě posílí“. Přitom ale řada z nás objevila nové příležitosti, trhy a zákazníky.

Stát nám příliš nepomohl, v průběhu pandemie jsme byli „jedni z mnoha“. Je ale spravedlivé říci, že režim příspěvků, zejména v prvních měsících krize, působil stabilizačně, bylo umožněno čerpat podporu i na pracovní místa OZP, které z důvodu výpadků nepracovali. Na druhé straně možnost využít programu Antivirus tím byla u ZPP podstatně omezena.

Otevřeným problémem zůstala i valorizace příspěvku v závislosti na zvyšování minimálních mezd a na inflaci. Zatímco v letech 2019 a 2020 se podařilo (byť se zpožděním) „vylicitovat“ částečné kompenzace, v letošním roce se MPSV ČR zatím brání jednání. Paradoxně v situaci, kdy nás začíná tížit víc celkový nárůst nákladů a inflace, než samotné (letos mírnější) zvýšení minimální mzdy. S nástupem Covid-19 prakticky ustrnula jednání s MPSV ČR o reformě systému, kterou si slibujeme už od roku 2012. Přestože v roce 2018-19 došlo ke shodě alespoň na dílčích úpravách parametrů, návrhy se nakonec do zákona nedostaly.

Blíží se konec funkčního období vlády a sněmovny. Co můžeme očekávat po volbách a v roce 2022?

- *Vyschlou státní pokladnu a tlak na úspory výdajů státního rozpočtu,*
- *nové pohledy nových lidí ve vládě, na ministerstvech i ve sněmovně na dost složité a komplexní problémy podpory zaměstnávání OZP,*
- *nový začátek starých jednání o reformě systému podpory,*
- *nové programové období operačních programů EU.*

Karel Rychtář

Zemřela velká předsedkyně malého družstva

Předsedkyně členského družstva SENZA Prostějov, občanského sdružení Lipka Prostějov, členka mnoha orgánů v Olomouckém kraji, inspektorka sociálních služeb, iniciátorka a účastnice mnoha projektů a aktivit, k nimž se často „se zařatými zuby“ nechala přesvědčit. Aktivně se zapojila i do mezinárodních projektů v letech 2005 - 2010. Takovou jsme ji znali a chceme navždy pamatovat.

Renata Čekalová byla vždy energickým, stabilizujícím a neúnavným živlem, který dokázal nejen rozvíjet nové projekty v obou společnostech – v neziskovce i v družstvu, ale i stmelovat lidi a jít příkladem. Vždy ochotná zapojit se, pomoci v oblasti, kde byla doma. Skromná, pracovitá, ale sebevědomá a neúnavná, pokud se rozhodla.

Zemřela po těžké a zákeřné nemoci dne 13. dubna 2021. Vážíme si její práce a vzpomínáme.

Čest její památce.

Karel Rychtář

Co si vlastně představujeme pod pojmem reforma či systémová změna podpory zaměstnávání OZP?

Systém stávající, jednotný, paušální, vtělený do zákona 435/2004Sb. o zaměstnanosti vznikl v roce 2004 jako vylepšená forma systému, využívaného již od roku 1991. 100–250 zaměstnavatelů na začátku, dnes více jak 3 500 firem, zpravidla menších a mikro-podniků. „Chráněný“ trh práce, který nikdo a nic nechrání, pouze je podporován finančně.

Zdá se, že existují dva názorové proudy na reformu.

1) Konzervativní – pragmatický

Zachování jednotného systému, se zajištěním valorizace příspěvku, případně s posílením podpory rozvoje, investic nebo vzdělávání (nadstavba). Preferuje stabilitu, obává se rizika dopadů hlubších systémových změn, kdy bude hluboko o státní pokladny. Tento přístup příliš neřeší příčinu problémů, které přesahují rámec zákona o zaměstnanosti, nese s sebou riziko dalšího neudržitelného růstu výdajů na příspěvky dle §78a. Neřeší diverzitu více jak 3500 podporovaných subjektů, lišících se ve stále více ohledech, může vyvolat hrozbu plošných škrtů s dopadem na nejslabší část subjektů a jejich zaměstnanců.

2) Skutečná reforma

Vyžaduje politickou vůli a zadání, systematický přístup vycházející z analýz dat o podporovaném prostředí. Musí zahrnovat komplexní řešení, včetně vhodné diagnostiky OZP pro trh práce, podporu na celém trhu práce (tedy i otevřeném), odlišení práce v chráněné dílně od skutečného zaměstnání v rámci pracovního kontraktu, lepší motivaci OZP i zaměstnavatelů. Modulové uspořádání podpory odpovídající objektivním potřebám jednotlivých stupňů vyspělosti ZZP.

Taková změna nemůže být připravena „na počkání“, vyžaduje několik let práce včetně pilotního ověření dříve, než bude předložena a schválena pro uvedení do praxe. Míček není již od roku 2012 na naší straně, obáváme se ale, že se někam zakutálel a nikomu se nechce jej hledat.

Jen pro přehled: v květnu 2021 evidoval ÚP ČR cca 286 000 uchazečů o zaměstnání, což odpovídá míře nezaměstnanosti 3,9 %, z toho OZP tvoří cca 14 %, to je téměř přesně 40 000 osob). Z tohoto počtu nejvyšší počet je invalidů 1.stupně (22 560) a 2. stupně (10 800). Podle předpokladu stále mírně roste počet OZZ (6 460 osob). Z celkového počtu 400 – 450 000 osob se zdravotním postižením v produktivním věku významná část (200 – 250 000) objektivně nemůže pracovat z důvodu závažnosti postižení. Jestliže ze zbývajících počtu 200 – 250 000 pracuje 65 000 na „chráněném“ trhu práce, 40 000 je evidováno ÚP ČR a cca 50 – 60 000 pracuje na běžném trhu práce, nabízí se otázka: kde jsou ti zbývající lidé, kteří by mohli (a měli mít možnost) pracovat?

Karel Rychtář

Představujeme nové členy

ŠANCE distribution, s.r.o. se sídlem v Brně, IČ 05782171, převod členství z družstva handicapovaných „ŠANCE“, od kterého se společnost oddělila, zaměřuje se na velkoobchod kancelářskými potřebami a drogistickým zbožím.

Učebnice Vaniček s.r.o. se sídlem v Rajhradu, IČ 29312302, firma změnila právní subjektivitu – původně byl členem jako fyzická osoba Mgr. Radek Vaniček, zabývá se prodejem učebnic a učebních pomůcek.

Sdružení TULIPAN, z.s. se sídlem v Liberci, IČ 266724726, sdružení provozuje chráněnou keramickou, textilní a rukodělnou dílnu, nabízí také úklidové služby, zahradnické, lesnické a venkovní práce.

Ze života našich členů

otava
VÝROBNÍ DRUŽSTVO PÍSEK

Předseda Milan Hanus

Dovolu mi, abych Vám představil výrobní družstvo Otavu. Družstvo v roce 2022 oslaví 70 let od vzniku. Už od počátku se zaměřovalo na zaměstnávání zdravotně postižených zejména v kartáčnické výrobě. V současné době zaměstnává 320 osob zdravotně postižených z celkových 520 zaměstnanců. Pracoviště máme rozesety po Jihočeském kraji, konkrétně v Písku, Milevsku, Strakonících, Lhenicích, Prachaticích a Českém Krumlově. Naše zaměření je rozprostřeno mezi různé obory jako je výroba cívek a kabelů, pro elektroprůmysl a automobil, montážní práce pro nábytkový a elektroprůmysl, výroba bowdenů a šití sportovních oděvů. Takto rozsáhlá činnost a naplňování motto „vyrábíme – pomáháme“ nejde provozovat, bez skvělého kolektivu a pracovitých lidíček na dílnách i ve vedení firmy.

Osobně se v družstvu angažuji 23 let na různých postech. Od roku 2019 jsem předsedou družstva. Raduji se, že je Otava v. d. přes všechny problémy stabilní, ryze česká firma s nadstandardně sociálním cítěním. Přestože stát od nás očekává maximální příspěví k smysluplnému zaměstnání OZP, stále od něj chybí jistota. Jsme tak závislí na aktuálních rozhodnutích a pocitech. Nemůžeme suplovat stát v sociální politice, podmínky musí vytvářet politici. Proto jsem vděčný za dlouhodobé působení AZPP na vedení českého státu. Ne vždy jsou výsledky podle našich představ, je však těžké domýšlet, jak by se nám dařilo bez jakéhokoliv vlivu na vrcholné představitele republiky. Vždy mě potěší zpráva z AZPP, zase jsme o kousek postoupili, povedla se ta a ta kompenzace a podobně.

Všem nám přejí, abychom nadále mohli zaměstnávat zdravotně postižené a těšit se z úspěchů jejich rozvoje.

Milan Hanus

Předseda Otava v.d.

Co se konalo a co plánujeme

Distribuce testů

Jaro letošního roku bylo náročné období. Kdyby nám někdo v lednu 2020 řekl, že nebudeme smět cestovat, že nebudeme smět prakticky opustit bydliště, že budeme potřebovat potvrzení o tom, že pracujeme nebo studujeme v jiném okrese, že pokud budeme chtít do práce, budeme muset mít potvrzení o tom, že jsme se otestovali a nejsme nemocní, asi bychom si mysleli, že se zbláznil. Jaro letošního roku ukázalo, že stát se můžu opravdu v podstatě cokoliv. A protože naše vláda na vzniklou situaci reagovala, jak je jejím dobrým (?) zvykem pět minut po dvanácté, rozhodla v březnu prakticky ze dne na den, že firmy mají povinnost testovat své zaměstnance. Bez testu je nesměly pustit do práce. V té době se testování v celém světě teprve pomalu rozjíždělo a testů byl velký nedostatek. Rozhodli jsme se v kanceláři asociace, že našim členům, kteří už tak měli naloženo povinností více než dost pomůžeme. Ve spolupráci se SČMVD jsme vytipovali dodavatele, kteří nám slíbili v případě objednání většího množství v té době

velmi příznivé ceny. I přes různé překážky té doby, jako zpoždění objednávek nebo shánění obalového materiálu v době uzavřených obchodů se nám podařilo uskutečnit 3 kola objednávek. V nich jsme členům pomohli zajistit cca 23 000 kusů testů určených pro testování z přední části nosu a fyzicky distribuovali téměř 18 000 kusů slinných testů.

ka

Předány ceny asociace za rok 2020

Vzhledem k epidemiologickým opatřením jsme až letos mohli uskutečnit tradiční předání cen asociace třem osobnostem, které se významně a dlouhodobě podílejí na prosazování podpory pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením. Díky vstřícnosti místopředsedkyně Senátu PČR Miluše Horské proběhl slavnostní akt v důstojném prostředí Zaháňského salonku v prostorách Senátu. Ceny předaly společně se senátorkou zástupci AZPP ČR.

Oceněným PhDr. Jaroslavu Dostálovi, zakladatel společnosti EDOST Chomutov a předsedovi Asociace pracovní rehabilitace ČR, JUDr. Jiřímu Vaňáskovi, dlouholetému pracovníkovi a náměstkovi MPSV ČR, dnes aktivnímu zaměstnanci ve společnosti Bartoň a Partner a PhDr. Heleně Plaché, zakladatelce a jednatelce společnosti Mravenec Cheb a předsedkyni kontrolní komise AZPP ČR ještě jednou gratulujeme. [Medailonky oceněných osobností je možno shlédnout zde.](#)

Karel Rychtář, foto kancelář Senátu a ka

Sněm 2021

Po více než roční pauze, způsobené pandemií koronaviru, opět plánujeme sněm členů AZPP ČR. Ten loňský jsme po dohodě se členy napřed posunuli na „lepší časy“, nakonec nás okolnosti donutily využít možnosti dané zákonem lex covid a uspořádat sněm korespondenčně. Tomu bychom se v případě letošního sněmu z více důvodů rádi vyhli, proto jsme místo tradičního května zvolili září, kdy bude, doufáme, příznivější epidemiologická situace. A není to jenom proto, že bychom se zase rádi všichni viděli, hlavní důvody jsou jiné – za prvé letošní sněm bude volební, za druhé nám pandemie ukázala nedostatky Statutu a rádi bychom tam doplnili právě možnost ve výjimečných případech uspořádat sněm korespondenční metodou per rollam. Co se týká voleb, už nyní víme, že se složení Výkonné rady i Kontrolní komise bude měnit, 3 členové Výkonné rady a jedna členka Kontrolní komise už nechtějí znovu kandidovat. Ale ani to, že jsme se více než dva roky neviděli nebereme na lehkou váhu. Většinou si na první den sněmu zveme hosta, se kterým diskutujeme na aktuální téma, letos jsme se rozhodli dát členům možnost dohnat čas, o který nás připravila pandemie a hosty zvát výjimečně nebudeme. Věříme, že i tak se nás sejde dost a podaří se, samozřejmě za dodržení všech protiepidemických opatření, splnit hlavní cíle akce.

ka

